

Опис навчальної дисципліни

Теоретична граматики німецької мови

галузі знань 0203 «Гуманітарні науки»
 напрям підготовки 6.020303_ Філологія
 (німецька мова та література) факультету іноземних мов

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>заочна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 4	<u>Галузь знань Гуманітарні науки</u> 0203.	Нормативна (за вибором студента)	
Модулів – 3	<u>Напрямок Філологія</u> 6.02.0303	<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування) Німецька мова і література	4	
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин 150		7	8
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	16 год.	10 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	10 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		58 год.	40 год.
		ІНДЗ:	
Вид контролю: іспит			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: ознайомити студентів з граматичною будовою німецької мови, навчити використовувати набуті теоретичні знання у мовній практиці, спонукати до роботи з науковою літературою з теоретичної граматики.

Студент повинен знати: основні положення сучасних граматичних теорій, що складають концептуальну основу теоретичної граматики, базові поняття теорії мови, зокрема систему граматичних категорій, існуючі погляди на проблемні питання теорії мови, особливості граматичної системи німецької мови та основні методи і прийоми граматичних досліджень.

Студент повинен вміти: вірно оцінити здобутки лінгвістичних шкіл у розробці теоретичних проблем граматики, визначити на функціональному рівні граматичний статус омонімічних, синонімічних та полісемантичних конструкцій німецької мови, трансформувати окремі конструкції у семантично еквівалентні.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет теоретичної граматики. Поняття мовної системи, структура мови, функції та рівнева організація мовної системи.

Тема 2 . Проблема частин мови. Спірні питання класифікації частин мови, плинність границь між частинами мови.

Тема 3. Категоризація та поняття граматичної категорії.

Тема 4. Категорія граматичного часу. Об'єктивний та граматичний час. Система засобів вираження темпоральності. Полісемія і синонімія дієслівних форм часу.

Тема 5. Категорія дієслівного стану. Система станових протиставлень. Проблема безособового пасиву.

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Граматичні параметри дієприкметників I та II: імпліцитна темпоральність, акціональна семантика та станова маркованість. Номіналізація та синтаксичні функції.

Тема 7. Система інфінітивів німецької мови. Протиставлення інфінітив I / інфінітив II; інфінітив активний / інфінітив пасивний.

Тема 8. Семантико-функціональне поле акціональності в німецькій мові, семантична класифікація дієслів. Лексичні, словотвірні та синтаксичні засоби вираження фазових значень.

Тема 9. Категорія модальності. Система дієслівних способів. Темпоральна та модальна характеристики форм кон'юнктива на рівні парадигматики. Семантико-функціональне поле модальності.

Рекомендована література

1. Admoni W. Der deutsche Sprachbau. Учебное пособие. Москва, Просвещение, 1986.
2. Brinkmann H. Die deutsche Sprache. Gestalt und Leistung. Teile 1, 2. Düsseldorf, 1962, 1971.
3. Bußmann H. Lexikon der Sprachwissenschaft. Stuttgart, 1990.
4. Duden, Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. Dudenverlag, 1984.
5. Eichler W., Bünting K.-D. Deutsche Grammatik. Form, Leistung und Gebrauch der Gegenwartssprache. Frankfurt/M., 1978.

6. Eisenberg P. Grundzüge der deutschen Grammatik, 1986
7. Engel U. Syntax der deutschen Gegenwartssprache. Berlin, 1977.
8. Engel U. Deutsche Grammatik. Heidelberg, 1988.
9. Erben, J. Deutsche Grammatik. Ein Abriss. 11., völlig neu bearbeitete Auflage. München: Max Hueber Verlag, 1972.
10. Fleischer B., Bartz H. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen, 1992.
11. Glinz, Hans: Die innere Form des Deutschen. Eine neue dt. Grammatik. Francke, 1968. 5. Aufl.
12. Grundzüge einer deutschen Grammatik. Autorenkollektiv unter der Leitung von Karl Erich Heidolph, Walter Flämig und Wolfgang Motsch. Akademie, 1981
13. Jung, W. Grammatik der deutschen Sprache. Leipzig, Bibliographisches Institut, 1980
14. Lewandowski T. Linguistisches Wörterbuch, 3 Bde. Heidelberg, 1985.
15. Moskalskaja O.I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache.-M., 1971.
16. Schendels E. Deutsche Grammatik .M.: Высшая школа, 1988
17. Schmidt W. Grundfragen der deutschen Grammatik. Berlin, 1973
18. Sommerfeld K.-E., Starke G., Einführung in die Grammatik und Orthographie der deutschen Gegenwartssprache. Leipzig, 1981
19. Flämig W. Grammatik des Deutschen, Einführung in Struktur- und Wirkungszusammenhänge. Berlin, Akademie-Verl., 1991

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

- Контрольні тести
- Реферати
- Індивідуальне опитування
- Модульні письмові роботи
- Іспит